

Svar på initiativärende. Åtgärder mot arbetsmiljökrisen på akutmottagningen för barn och ungdom vid Skånes universitetssjukhus i Malmö

Bakgrund

Kommunal och Vårdförbundet lämnade i oktober 2021 in begäran om arbetsmiljöåtgärder enligt Arbetsmiljölagen kap 6§6a, till Arbetsmiljöverket. Begäran avsåg arbetsmiljön på akutmottagningen för barn och ungdom vid Skånes universitetssjukhus i Malmö, Verksamhetsområde Barnmedicin.

Socialdemokraterna har inkommit med ett initiativärende i januari, rubricerat "Åtgärder mot arbetsmiljökrisen på akutmottagningen för barn och ungdom vid Skånes universitetssjukhus i Malmö". Socialdemokraterna förslår i initiativärendet att sjukhuschefen tar fram en åtgärdsplan för barnakuten och att detta görs i dialog med fackliga företrädare. Planen bör både innehålla åtgärder för att hantera den akuta situationen och åtgärder som kan stärka mottagningen på lång sikt.

Sjukhusstyrelse Sus beslutade 2022-03-01 § 18 att uppdra åt sjukhuschefen att bereda ärendet och återkomma med en redovisning till styrelsen.

Yttrande

Akutmottagningen för barn och ungdom vid Skånes universitetssjukhus i Malmö ska i maj svara Arbetsmiljöverket om vilka åtgärder som kommer att vidtas för att hantera arbetsmiljön. Det kan konstateras att redan nu görs i princip det som initiativärendet anger att verksamheten bör göra.

Verksamheten tog fram en handlingsplan inför det första svaret till Arbetsmiljöverket i oktober 2021 och har därefter arbetat både med de risk- och konsekvensanalyser och ytterligare åtgärder som Arbetsmiljöverket krävt inför sitt vitesföreläggande i maj 2022. Verksamheten har även arbetat med mer långsiktiga åtgärder för att förbättra och förstärka arbetsmiljö och bemanning.

Arbete pågår nu med att uppdatera handlingsplanen tillsammans med fackliga företrädare. I handlingsplanen framgår uppdrag, aktiviteter, tidplan, ansvarig samt prioritet. Varje åtgärd ska därefter följas upp och utvärderas. Målet med

handlingsplanen är en förbättrad arbetsmiljö och ett patientsäkert omhändertagande.

Nedan redovisas en sammanställning av åtgärder som nu hanteras inom verksamheten och som lyftes i svaren till Arbetsmiljöverket utifrån såväl Kommunals begäran (2021-10-29) som Vårdförbundets begäran (2021-10-18) om arbetsmiljöåtgärder enligt Arbetsmiljölagen kap 6§6a, samt åtgärder som verksamheten nu arbetar med för att långsiktigt stärka Akutmottagning barn och ungdom Malmö. Den nya enhetschef som tillträdde i januari 2022 har regelbundna möten med de fackliga företrädarna i syfte att följa upp arbetet.

1) Bemanning: Balans mellan krav och resurser för att stärka arbetsmiljön

Rekrytering av ny personal fortgår, men är en långsiktig process. Nya annonser är utformade tillsammans med personalen för att ytterligare kunna skapa rekryteringskraft.

Verksamheten har rekryterat och bemannat upp en hel linje med undersköterskor, vilket innebär att man har två undersköterskor per pass i stället för en. Denna rekrytering kommer att vara helt färdig i juni 2022, då alla de som nu anställts är på plats. Även sjuksköterskor är på väg in, och det fattas nu färre än det gjorde under hösten, vilket medför att verksamheten något lättare kan bemanna upp på de tidpunkter när flödena är som störst.

Sedan i oktober 2021 har barnakuten fått hjälp från resursteamet på Skånes universitetssjukvård. Akutmottagning barn och ungdom är en prioriterad verksamhet dit resurser har styrts. Avrop bemanningsföretag har också gjorts och gett visst resultat. Verksamheten kontaktar även tidigare medarbetare som slutat för eventuella extrapass. Under den tid som det var allra svårast att bemanna (oktober 2021 till mars 2022) hade verksamheten tillgång till stimulansåtgärder kväll, natt och helg samt arvodespass. Verksamheten följer flöden och bemannar upp vid de tidpunkter på dygnet som har de största flödena. Uppbemanning är en balans mellan att vara fler på plats och att få till återhämtning mellan passen.

Kringfunktioner är etablerade. Servicevärdar finns nu dygnet om, och verksamheten utökar också bemanning av receptionist för hjälp med registreringar och stöd i spot check. Ambitionen är att receptionist på sikt ska finnas dygnet runt. Chefsstöd finns på plats. Även stödjande åtgärder finns, kuratorssamtal ges på plats på arbetet och verksamheten erbjuder Previa till de medarbetare som behöver ytterligare stöd.

Verksamheten har frekventa dialoger med lokala skyddsombud och medarbetare samt har i samråd vidtagit ett flertal åtgärder för att förbättra arbetsmiljön. Aktivt arbete med kompetensutveckling pågår, som också är en viktig del i att minska sårbarhet och öka känsla av tillräcklighet.

2) Förändra/minska patientflödet till barnakuten

Under september till december 2021, då flödena under normala år är relativt

lugna, hade Akutmottagning barn och ungdom mycket höga inflöden. Detta berodde på en rekordstor epidemi av RS-virus. Under covid-pandemin trycktes RS-viruset undan, och när väl viruset tog fart fanns en stor grupp barn som saknade immunitet. Detta bidrog till att öka belastningen och försämra arbetsmiljön. I samband med detta initierade verksamheten ett arbete för att flytta en del flöden från Akutmottagning barn och ungdom:

- Ikteriska småbarn remitteras till dagvården i Malmö i stället för till barnakuten. Det finns utarbetat ett informationsblad som familjen får i spotcheck, där de uppmanas ringa till VO barnmedicins dagvård i Malmö påföljande dag för att få tid för undersökning och provtagning. Dessa rutiner fungerar väl och kommer att fortsatt användas, vilket är gynnsamt både för dessa patienter och för barnakuten.
- BUP-patienter: Det pågår en dialog med BUP för att minimera antal bedömningar som sker på akuten. En del bedömningar görs på VO barnmedicins dagvård. På jourtid kan BUP-läkare konsultera barnakutens dagbakjour innan man skickar en patient. Dock kommer en del bedömningar av akut somatiskt sjuka patienter från BUP alltid att behöva göras på Akutmottagning barn och ungdom.
- Barn med onkologiska sjukdomar: En ny rutin infördes i oktober 2021, som ledde till att barn med pågående onkologisk behandling och neutropen feber går direkt till avdelning. Detta fungerar ibland, men när snabb medicinsk bedömning måste ske behöver dessa barn tas omhand på barnakuten.
- Återbesök av barnmedicinska barn har reducerats och besöken planeras i första hand på förmiddagen då trycket på barnakuten är något lägre och med telefon/video om möjligt.
- Barn med ortopediska sökorsaker togs omvårdnadsmässigt omhand på Akutmottagning barn och ungdom i Malmö som ett projekt under pandemin. I januari 2022 avbröts projektet och ansvaret för barnen fördes tillbaka till vuxenakuten. Intentionen är att omvårdnadsansvaret för detta flöde på sikt ska finnas på Akutmottagning barn och ungdom i Malmö. Detta görs genom ett ordnat införande, där uppbemanning, kompetensutveckling, lokalanpassning och rutiner planeras.

Under vintern och våren 2022 har inflödet på Akutmottagning barn och ungdom i Malmö varit lägre än vid en normal högsäsong. Detta lättade flöde, jämfört med höstens topp, har gett en ökad möjlighet till viss återhämtning.

3) Upprätta handlingsplan för hot och våld

Skånes universitetssjukvårds policy för hot och våld är känd på enheten. Utbildning med säkerhetsavdelningen genomfördes i december. Insatser för att öka tryggheten är gjord genom förstärkning med vakt i spot check dygnet runt. Personlarm ska användas under alla pass och speciellt larm ska användas ute i spot check. Utvärdering sker fortlöpande. Enheten har genomfört risk- och konsekvensanalys avseende hot och våld i den yttre spotcheck som för närvarande

används. Likaså har man gjort en risk- och konsekvensanalys på arbetet i den nya inre spotcheck som kommer att tas i bruk under april/maj 2022.

4) Anpassning av lokalerna utifrån befintligt och framtida flöde

Verksamheten har lagt in ett äskande om utökade lokaler utifrån det befintliga flödet samt det utökade flödet när barn med ortopediska sökorsaker tillkommer. Likaså har det i äskandet gjorts en uppskattning av det framtida behovet grundat på demografiska förändringar. Under 2022 planeras, tillsammans med vuxenakuten, ett nytt gipsrum för att tillgodose behovet för barn med ortopediska sökorsaker.

5) Handlingsplaner på hur en för hög arbetsbelastning ska undvikas

Verksamheten ser över flöden, bemanning, kringresurser och utrymmen enligt ovan, rekrytering genomförs fortlöpande avseende såväl undersköterskor/barnskötare samt sjuksköterskor och receptionister. Arbeta pågår för att uppnå en hälsosam schemaläggning. Bemanningen anpassas efter flödet för en så jämn arbetsbelastning som möjligt. Logistik har införts i syfte att avlasta tjänstgörande undersköterskor/barnskötare. Frekventa dialoger genomförs med lokala skyddsombud och medarbetare och har i samråd vidtagit ett flertal åtgärder för att förbättra arbetsmiljön.

Camilla Mårtensen
Ordföranden

Björn Lövgren Ekmehag
Förvaltningschef